

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie BiZa

Mw. C. Malmström
Lid van de Europese Commissie
Wetstraat 200
BE-1049 Brussel, België

Plaats en datum: Den Haag, 2 juni 2014
Betreft: Brief in het kader van de politieke dialoog over EU-wetgeving inzake biometrische gegevens in paspoorten

Geachte Mw. Malmström,

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer heeft naar aanleiding van uw briefwisseling met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de Europese regelgeving omtrent biometrische gegevens in identiteitsbewijzen besloten u een brief te sturen in het kader van het politieke dialoog met de Europese Commissie.

Onderstaand treft u de opmerkingen en vragen van een aantal fracties in de Tweede Kamer over de huidig vigerende regelgeving, verordeningen nr. 444/2009 en nr. 2252/2004 betreffende normen voor de veiligheidskenmerken van en biometrische gegevens in door de lidstaten afgegeven paspoorten en reisdocumenten.

Vragen en opmerkingen van de fracties van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

De leden van de **VVD-fractie** merken op dat zich inmiddels al verschillende problemen hebben voorgedaan met biometrische gegevens in paspoorten. Zij betwisten derhalve de effectiviteit van het opnemen van biometrische gegevens in paspoorten. De Europees Commissaris geeft in haar brief van 9 december 2013 aan dat de Europese Commissie bereid is om de nodige maatregelen te treffen ter bescherming van de burger. Kan de Europees Commissaris nader ingaan hoe zij de invulling van deze bereidheid voor zich ziet en op welke termijn hiervan sprake kan zijn?

De leden van de **VVD-fractie** vragen zich af waarom de Europese Commissie niet bereid is om in elk geval de effectiviteit van het opnemen van vingerafdrukken en een gezichtsopname in de paspoortchip te onderzoeken. Daarnaast vragen deze leden zich af waarom de Europese Commissie geen aanleiding ziet om nut en noodzaak van de huidige vigerende Europese regelgeving te onderzoeken.

De leden van de **VVD-fractie** benadrukken dat het Europees Parlement ten tijde van de totstandkoming van de verordeningen 2252/2004 en 44/2209 nog geen medewetgevende bevoegdheden had. Derhalve roepen deze leden de Europees Commissaris op om signalen van twijfel over de effectiviteit van deze regelgeving vanuit nationale parlementen en lidstaten serieus te nemen.

De leden van de **PvdA-fractie** missen in de dialoog tussen de minister en de Europees Commissaris een serieuze bespiegeling op de effectiviteit van de huidig gebruikte biometrische kenmerken die in het paspoort opgenomen moeten worden. Graag horen deze leden of de

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.biza@tweedekamer.nl

effectiviteit van de biometrische kenmerken onderzocht en/of geëvalueerd wordt en wat voor gegevens dit tot nu toe opgeleverd heeft.

Ook willen de leden van de PvdA-fractie graag weten op welke wijze er internationaal overleg is over de eisen die gesteld worden aan reisdocumenten. Worden de biometrische gegevens ook in dit kader onderzocht en besproken en wat zijn de ontwikkelingen daarin?

Van de nieuwe Europees Commissaris horen wij graag zijn of haar visie op het verder terugdringen van identiteitsfraude. Hoe wordt dit onderwerp de komende periode verder opgepakt en wordt er in dit kader ook open en kritisch gekeken naar de effectiviteit van de huidige en alternatieve vormen van biometrische gegevens op reisdocumenten?

De leden van de **CDA-fractie** zijn voorstander van het gebruik van biometrische kenmerken in paspoorten en reisdocumenten, om te voorkomen dat paspoorten vervalst of frauduleus gebruikt worden, met name door anderen dan de wettige houder ervan. Deze leden zijn evenwel van mening, dat er op de overheid die biometrische kenmerken eist en vastlegt, de verantwoordelijkheid rust om risico's die daaraan verbonden kunnen zijn voor burgers onder ogen te zien en zo veel mogelijk te voorkomen.

Het verbaast de leden van de CDA-fractie dan ook, dat de Europees Commissaris in haar brief van 9 december 2013 niet of nauwelijks ingaat op de door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gesignaleerde risico's van het opnemen van een Rfid-chip en biometrische kenmerken in paspoorten en andere reisdocumenten. Het gaat daarbij niet alleen om risico's voor individuele burgers die het slachtoffer kunnen worden van identiteitsfraude, maar ook om risico's van meer principiële aard, die te maken hebben met schending van de privacy in het algemeen.

De leden van de CDA-fractie vragen de Commissaris te reageren op de opmerking van het Hof, "dat zelfs als zich in individuele gevallen bij het vergelijken van vingerafdrukken problemen voordoen, dit niet onoverkomelijk is, maar enkel tot gevolg heeft dat de bevoegde autoriteiten hun aandacht zullen vestigen op de betrokkene en hem grondiger zullen controleren"? Is het niet onwenselijk, dat iemand bij herhaling grondiger wordt gecontroleerd, omdat zich buiten zijn schuld en buiten zijn verantwoordelijkheid bij het vergelijken van vingerafdrukken problemen voordoen, zo vragen deze leden de Europese Commissie.

De leden van de CDA-fractie vragen de Europees Commissaris of zij de mening deelt van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, dat lidstaten voor hun eigen ingezetenen wet- en regelgeving kunnen hebben die het toestaat de vingerafdrukken die worden opgenomen en worden opgeslagen te gebruiken voor andere doeleinden. Hoe verhoudt zich dit tot de verklaring van het Europese Hof, "dat de vingerafdrukken alleen op het paspoort zelf mogen worden opgeslagen en alleen mogen worden gebruikt voor het doeleinde van de verordening, namelijk om vervalsing en frauduleus gebruik van paspoorten te voorkomen", zo vragen deze leden.

De leden van de **D66-fractie** stellen het op prijs de dialoog met de Europese Commissie aan te gaan betreffende Europese regelgeving met betrekking tot biometrische gegevens in paspoorten. Zij hebben zo hun twijfels, waarvan zij hopen dat die tot acties vanuit de Europese Commissie leiden.

Zo vragen deze leden zich af of de biometrische kenmerken wel daadwerkelijk opleveren wat ervan verwacht wordt: het voorkomen van identiteitsfraude. Het aantal niet goed uitleesbare vingerafdrukken is hoog, het voorproces verloopt niet altijd goed en de chips zijn relatief storingsgevoelig. Zoals Sophie in 't Veld (namens ALDE) al opmerkte, in haar mondelinge vragen van 12 april 2012, worden er in Nederland slechts enkele tientallen fraudegevallen per jaar gevonden op een totaal van bijna 17 miljoen inwoners. In hoeverre is het opnemen van biometrische gegevens in paspoorten en andere reisdocumenten dan nog te rechtvaardigen, wetende dat het systeem omgeven is met vele tekortkomingen?

Daarnaast leven er zorgen ten aanzien van de bescherming van de opgenomen biometrische gegevens. Een keten is zo sterk als zijn zwakste schakel. Zelfs als er geen centrale opslag van vingerafdrukken plaatsvindt, kunnen gegevens in de verwerkingsfase gekopieerd worden. Het uitleesbare karakter van de chip behelst verder een inherent privacy-risico. Hoewel de Europees

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.biza@tweedekamer.nl

Commissaris aangeeft dat haar nog geen gevallen bekend zijn waarin gegevens op een chip gewijzigd zijn, geeft zij wel aan dat deze gekopieerd kunnen worden en dat dit wel plaats heeft gevonden. Een gestolen of verloren paspoort levert daarmee ook een risico op voor misbruik van vingerafdrukken. Gekopieerde vingerafdrukken kunnen een eigen leven gaan leiden en geplaatst worden daar waar de fysieke eigenaar ze niet wil hebben. Een onschuldige wordt zo een schuldige. Uiteraard kan een vingerafdruk van een onschuldig burger ook op andere manieren worden afgenomen, maar op deze manier wordt het kwaadwillenden wel heel gemakkelijk gemaakt. Sowieso kan men zich afvragen of, gezien de verlengde geldigheidsduur van paspoorten tot tien jaar, de beveiliging van de chip gedurende de gehele tien jaar aan de hoogste standaarden blijft voldoen.

Kort gezegd bestaan er tien jaar na de introductie van de verordening inmiddels grote twijfels over de noodzaak, de effectiviteit en de mate waarin privacy-rechten geborgd zijn. Een gedegen onderzoek tot herziening van de verordening is gewenst. Bezien moet worden of het opnemen van biometrische gegevens op een chip in een paspoort nog steeds noodzakelijk is. Voor zover dat noodzakelijk blijkt, en lichtere en gerichtere middelen dus blijkbaar niet volstaan, moet bezien worden hoe de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer zo gering mogelijk gehouden wordt en de bescherming van de in het paspoort en de andere reisdocumenten opgenomen gegevens dusdanig is dat er geen reëel risico op misbruik, diefstal of fraude bestaat. Zelfs indien er geen noodzaak tot wijziging blijkt, dan draagt een dergelijk onderzoek bij aan de mogelijkheden om de opgekomen vragen te kunnen beantwoorden en de ontstane onrust te bezweren.

De commissie voor Binnenlandse Zaken ziet met belangstelling uw reactie tegemoet en stelt het op prijs uw antwoord zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen drie maanden na dagtekening van deze brief te ontvangen.

Hoogachtend,

de voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken,

M.A. Berndsen-Jansen

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.biza@tweedekamer.nl